

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 01/02/2022 17:00
Sayı: E-120.07-
GİD 0958415
SOT

Sayı : E-54045643-610-3687681

Konu : Soru Önergesi (7/52381)

7/52381

9K18

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 06/10/2021 tarihli ve 43452547-120.07-889009 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Ednan ARSLAN'a ait 7/52381 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/52381) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 25C166B3-6E71-4D40-B205-CFE311D6EA1F

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Nazire YÜREKLİ

YÜKSEL

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 94

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN EDNAN ARSLAN'A AİT 7/52381 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Risk yönetimi ilkeleri çerçevesinde, tarım ve orman sektörüne yönelik doğru iletişim teknikleri ile bilgilendirme büyük önem arz etmektedir. İklim değişikliği nedeni ile bitkisel üretimde yaşanan sorunlara karşı gerekli önlem ve tedbirlerin net olarak belirlenmesi, ürün desenine, destekleme politikalarına, gübre tüketimine ve tohum-fidan kullanımına yönelik stratejilerin oluşturulması amacı ile 7 coğrafi bölgemizde "Bitkisel Üretim Sektöründe İklim Değişikliğinin Etkisi ve Değerlendirilmesi Bölge Toplantıları" yapılmakta olup, bu kapsamda 6 coğrafi bölgemizde toplantı gerçekleştirilmiştir.

Sektörün tüm birimlerinin katılımlarıyla, başta kuraklık olmak üzere iklim değişikliğinin tarımsal üretim üzerindeki etkilerini mikro havzalar bazında belirleyerek, en uygun bitki türü ve çeşitlerin tespit edilmesi, iklim ve toprak isteğine göre en uygun gübreleme ve sulama yönteminin planlanması ve böylece iklim değişikliğine uygun tarımsal üretimin gerçekleştirilmesi söz konusu olacaktır. Bakanlığımız ilgili birimlerince değişen şartlara uygun ürün deseninin belirlenmesi, yeni projeler ve kuraklığa dayanıklı çeşitlerin geliştirilmesine yönelik çalışmalara hız verilmiştir.

2021 yılında Ülke genelinde atıl, boş bırakılan ve nadas alanlarında gerek bitkisel üretimin artırılması gerekse kuraklığa dayanıklı çeşitlerin ekilişlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik %75 hibe yolu ile projeler hayata geçirilmeye başlanmıştır.

- Bu kapsamda Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi ile yaklaşık 300 proje uygulanmaya başlanmıştır.
- Çeltik üretiminde damlama sulama ile sulanması planlanan projelere öncelik tanınmıştır.

Bunun yanı sıra mercimek, nohut ve tritikale gibi kuru tarım yapılan ürünlere yönelik teklif edilen projeler kabul edilerek hayata geçirilmiştir.

Organik tarım ve iyi tarım uygulamalarında çevre ve iklim kaynaklı faktörler dikkate alınarak yapılan risk yönetimi planlaması ile sürdürülebilirlik amaçlanmakta, iklime ve çevreye dost üretim sistemleri olan organik tarım ve iyi tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması çalışmaları yürütülmektedir.

Arazi bozunumunun önlenmesi için sürdürülebilir toprak yönetimi iklim değişikliğine uyum kapasitesinin artırılması için iklim dostu tarım uygulamaları, biyolojik çeşitliliğin korunması tarım ve orman alanlarının verimli kullanımı çerçevesinde düşük karbon salımı teknolojilerinin adaptasyonu ve yaygınlaştırılması sureti ile arazi kullanımı yönetiminin sürdürülebilirliğini geliştirmek ve gıda güvenliği açısından tarımsal çevrenin koruma-kullanma dengesi içerisinde sürdürülebilir kullanımının yaygınlaştırılması için Bakanlık olarak çalışmalar yürütmüş ve halen yürütülmektedir.

Ayrıca; tarım sektöründe iklim değişikliğine uyum ve çiftçilerimiz de farkındalık oluşturmak maksadıyla projeler yürütülmüştür. Bu projeler;

- "Bozkır Ekosistemlerinde İklim Değişikliğine Ekosistem Tabanlı Uyum (ETU) için Tarım Uygulamaları" Projesi
- "Sürdürülebilir Arazi Yönetimi ve İklim Dostu Tarım" Projesi

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- “TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis) Bölgesi’nde Tarımın İklim Değişikliğine Uyum Kapasitesinin Artırılması” Projesi
- “Sürdürülebilir Tarım ve Ekosistemler için Su Yönetimi: Daha Fazla Bilmek, Daha Az Tüketmek” Projesi
- “Ekosistem Odaklı Gıda Üretimini Teşvik Ederek Tarımsal Ekolojik Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi” Projesi
- “Nitrat Eylem Planları İçin İzleme ve Raporlama Metodolojisi Kurulmasıyla Suların Tarımsal Kirlenmeye Karşı Korunması” Projesi

Diğer yandan; tarım sektöründe iklim değişikliğinin etkilerini minimize etmek, tarımsal üretimi sürdürülebilir kılmak, iklim değişikliğine uyum ve azaltım konusunda farkındalığın artırılması ve bilgi alışverişinin sağlanması amacıyla, İl Müdürlüklerimiz ve Bakanlığımızın ilgili taşra temsilcileri ile birlikte ulusal düzeyde "Değişen İklim Dönüşen Tarım İklim Değişikliği ve Tarım Çalıştayı" yapılmıştır. Ankara da yapılacak olan üçüncü ve son çalıştay ile sonuç raporu hazırlanacaktır. Hazırlanacak rapor Tarım Sektörümüze; AB'nin yeni uyum stratejisinde hedeflediği, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine karşı adaptasyon çalışmalarında doğa temelli çözümlere önümüzdeki dönemde ağırlık verileceği ve böylelikle uyumun yanısıra azaltım, biyoçeşitlilik ve gıda güvenliği ile ilgili ilave kazanımlara ulaşılmasında yol gösterici olacaktır.

Ayrıca, Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü tarafından geliştirilen ve üretimi yapılan Kuraklığa Tolerantlı 31 ekmeklik buğday, 12 makarnalık buğday ve 19 arpa çeşidi bulunmaktadır.

Bakanlığımız olarak “Risk Yönetimi” çerçevesinde içinde bulunduğumuz dönemde yaşanan “Tarımsal Kuraklık” sonucunda; Ülkemizde yetersiz yağış nedeniyle kuru şartlarda üretimi yapılan; buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, nohut ve mercimek ürünlerinde, Bakanlık tarafından belirlenen tarım havzalarındaki köylerde %30 ve üzeri verim kaybı yaşayan çiftçilerimizin, verim kayıplarını telafi edebilmek amacıyla, verim kayıpları oranlarına göre dekarara 30-100 TL arasında doğrudan destekleme ödemesi yapılmasına 2021 yılı Aralık ayının ikinci yarısından itibaren başlanmıştır. Destekleme ödemesi kapsamında toplam 44,4 Milyon dekar alanda, 651.102 çiftçiye, 2,6 Milyar TL ödeme yapılmıştır.

Bakanlığımızca 2007 yılından beri bireysel tarla içi modern sulama sistemlerine hibeye esas mal alım tutarı 1.000.000 TL’yi geçmemek kaydıyla %50 oranında hibe desteği sağlanmaktadır.

Ülkemiz genelinde 2007 yılından günümüze kadar 35.456 adet proje hibe kapsamına alınmış ve 2.975.240 dekar alanın modern sulama sistemleri ile sulanması sağlanmış olup, bu işlemler için günümüz rakamları ile toplam 955.478.773 TL hibe desteği vatandaşlara ödenmiştir. Ülkemiz genelinde son 3 yılda 18.466 proje ile 1.832.952 dekarlık alanın modern sulama sistemleri ile sulanması sağlanmış olup, bu işlemler için toplam 426.391.021 TL hibe desteği ödemesi yapılmıştır.

25/02/2021 tarih ve 31406 sayılı Resmi Gazete’de 2021/7 Nolu ‘Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ’ yayımlanarak yürürlüğe girmiş, 01/Mart/2021 tarihi itibarıyla Ülkemiz genelinde proje kabul işlemlerine

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

başlanmış olup, 1.154.886,84 dekar alanda 7.789 adet proje için başvuru yapılmıştır. 2021 yılı için bütçe ve ödenekler çerçevesinde talep edilen 297.091.978,29 TL'lik ödeneğin tamamı tahsis edilmiştir.

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğümüz tarafından kuraklık etkilerini azaltmak için yapısal ve yapısal olmayan tedbirler uygulanmaktadır.

Bununla birlikte, özellikle su sıkıntısı yaşanacağı öngörülen Bölgelerimizde, Bölge Müdürlüklerimiz koordinasyonunda, Mülki İdareler, Belediyeler, sulayıcı örgütler, çiftçi örgütleri ve önder çiftçilerin katılımlarıyla "kuraklık ve alınacak tedbirler" hususunda toplantılar yapılmaktadır. Bu toplantılarda alınan kararlar doğrultusunda Bölgenin mevcut su durumuna göre birçok tedbir (sadece sabit tesis olan meyve bahçelerine su verilmesi, rotasyonla sulama yapılması, kısıtlı sulama, ikinci ürünün ekilmemesi, az su tüketen bitkilerin ekilmesi, gece sulamaları vb.) alınmakta ve uygulanmaktadır. Yöre çiftçileri mevcut suyun tasarruflu kullanılması konusunda uyarılmaktadır.

Aynı doğrultuda, sulama sezonu öncesinde tüm DSİ Bölge Müdürlüklerimizin hidrolojik envanterlerine göre "Kuraklık Eylem Planı"nın bir parçası olan "Kuraklık İşletme Talimatı" hazırlanmaktadır. DSİ Bölge Müdürlüklerimiz söz konusu talimata uygun olarak su kaynağının mevcut durumu ve ihtiyaçların karşılaştırılması ile bir durum analiz yapıp, analizle belirlenen; kritik, kısıtlı veya yeterli seviye şartlarına göre bir faaliyet planı hazırlamakta ve tüm sulamalarımız bu talimata uygun bir şekilde işletilmektedir.

DSİ tarafından inşa edilerek işletmeye açılan net sulama alanları 2002 yılında 2.340.197 ha iken 2021 yılında 3.721.756 ha'dır. Ayrıca İzmir İli net sulama alanı 2002 yılında 39.456 ha iken 2021 yılında 82.987 ha olmuştur.